

Huvudman

Luleå kommun

Ärendet

Tematisk tillsyn av genomförandet av garantin för tidiga stödinsatser vid Persöskolan i Luleå kommun

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Beslutet kan inte överklagas enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen (2010:800).

Om ärendet

Skolinspektionen har inom ramen för en tematisk tillsyn av genomförandet av garantin för tidiga stödinsatser inlett en tillsyn av Persöskolan, Luleå kommun.

Syftet med denna tillsyn är att bedöma om skolor genomför garantins olika moment i enlighet med bestämmelserna.

Tillsynen har genomförts genom digitala intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens och med rektorn den 28 september 2023. Vidare har dokumentation granskats, bland annat förteckning över personal och dess kompetens, beskrivningar av arbetet med garantin för tidiga stödinsatser, samt en beskrivning av elevernas kunskapsutveckling eller måluppfyllelse i förskoleklass, årskurs 1 och årskurs 3 i svenska, svenska som andraspråk och matematik.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Genomförande av garantin för tidiga stödinsatser

Obligatoriska kartläggningsmaterial, bedömningsstöd och nationella prov

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens och rektorn samt av ingiven dokumentation framgår följande.

Förskolläraren har genomfört de nationella kartläggningsmaterialen "Hitta språket" och "Hitta matematiken" med samtliga elever i förskoleklass under höstterminen 2022. Vid några aktiviteter deltog specialpedagog som observatör och protokollförare. Alla aktiviteter var genomförda i mitten av november 2022.

I årskurs 1 genomfördes det nationella bedömningsstödet i läs- och skrivutveckling vid avstämningstillfällen under både höstterminen 2022 och vårterminen 2023. Alla elever gjorde under höstterminen både de muntliga och skriftliga delarna av bedömningsstödet. Samtliga delprov var genomförda vecka 43. Under vårterminen 2023 genomförde samtliga elever de muntliga och skriftliga delarna av bedömningsstödet och alla delprov var klara i maj.

Det nationella bedömningsstödet i taluppfattning genomfördes av alla elever i årskurs 1 vid avstämningstillfällen under både höstterminen 2022 och vårterminen 2023. På höstterminen genomförde eleverna de muntliga och skriftliga uppgifterna och på vårterminen genomförde eleverna de muntliga och skriftliga uppgifterna. På höstterminen var alla delprov klara innan höstlovet, vecka 44, och under vårterminen blev alla delprov klara i maj.

De nationella proven i svenska och matematik genomfördes av samtliga elever i årskurs 3 inom den angivna fristen.

Under läsåret 2022/23 var specialpedagog involverad i alla delar av i skolans arbete med garantin för tidiga stödinsatser i förskoleklass, årskurs 1 och årskurs 3. I samråd med specialpedagog och ansvariga lärare planerades och genomfördes kartläggningsmaterialen, resultaten analyserades, insatser planerades, genomfördes samt utvärderades. Specialpedagogens deltagande i genomförandet av kartläggningsmaterialen såg olika ut i förskoleklass, årskurs 1 och årskurs 3 och planerades utifrån elevernas behov.

Rättslig reglering

I förskoleklass ska Skolverkets kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet i förskoleklass (diarienummer 2019:567) användas. För varje elev ska läraren använda det kartläggningsmaterial som avses i 2 § vid avstämningstillfällen under höstterminen. Vid varje avstämningstillfälle ska läraren utgå från anvisningar i kartläggningsmaterialet. (8 kap. 2 och 3 §§ skolförordning [2011:185], 2 och 3 §§ Skolverkets föreskrifter [SKOLFS] 2019:16).

I förskoleklass ska Skolverkets kartläggningsmaterial i matematiskt tänkande i förskoleklass (diarienummer 2019:568) användas. För varje elev ska läraren använda det kartläggningsmaterial som avses i 4 § vid avstämningstillfällen under höstterminen. Vid varje avstämningstillfälle ska läraren utgå från anvisningar i kartläggningsmaterialet. (8 kap. 2 och 3 §§ skolförordning, 4 och 5 §§ SKOLFS 2019:16).

I ämnena svenska och svenska som andraspråk i årskurs 1 ska Skolverkets nationella bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling i årskurs 1 i grundskolan och sameskolan (diarienummer 2019:563) användas. För varje elev i årskurs 1 ska läraren använda bedömningsstödet som avses i 2 § vid avstämningstillfällen under både höstterminen och vårterminen. Vid varje avstämningstillfälle ska läraren utgå från Avstämning A, B eller C i bedömningsstödet utifrån hur långt eleven har kommit i sin kunskapsutveckling. (9 kap. 22 b och c §§ skolförordningen, 2 och 3 §§ SKOLFS 2016:66).

I ämnet matematik i årskurs 1 ska Skolverkets nationella bedömningsstöd i taluppfattning i årskurs 1 i grundskolan och sameskolan (diarienummer 2019:564) användas. För varje elev i årskurs 1 ska läraren använda bedömningsstödet som avses i 4 § vid avstämningstillfällen under både höstterminen och vårterminen. Läraren ska använda den del av bedömningsstödet som avser den aktuella terminen och börja på mellannivån för varje elev. Därefter ska läraren använda bedömningsstödet utifrån hur långt eleven har kommit i sin kunskapsutveckling. (9 kap. 22 b och c §§ skolförordningen, 4 och 5 §§ SKOLFS 2016:66).

Nationella prov ska användas i matematik och svenska eller svenska som andraspråk i årskurs 3. Nationella prov ska genomföras i slutet av årskursen. Proven ska vara uppdelade i delprov som genomförs på vissa dagar eller under vissa perioder. (9 kap. 20, 21, 22 och 22 a §§ skolförordningen).

Ett nationellt prov i årskurs 3 i grundskolan består av flera delprov. Samtliga delprov ska genomföras under tidsperioden den 13 mars 2023 till och med den 17 maj 2023. (5 § SKOLFS 2021:69).

Om det finns särskilda skäl får rektor besluta att en lärare inte behöver använda kartläggningsmaterial, nationella bedömningsstöd eller nationella prov, eller delar av dessa, för enskilda elever. (9 kap. 20 § skolförordningen, 6 § SKOLFS 2019:16 och 6 § SKOLFS 2016:66).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller genomförandet av de nationella kartläggningsmaterialen i förskoleklass, de nationella bedömningsstöden i årskurs 1 och de nationella proven i årskurs 3.

Särskild bedömning och planering av insatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens och rektorn samt av ingiven dokumentation framgår följande.

I förskoleklass och i årskurs 1 fanns det efter genomförandet av de nationella kartläggningsmaterialen och de nationella bedömningsstöden under läsåret 2022/23 ett antal elever som visade indikation på att inte uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i svenska eller matematik. I årskurs 3 uppvisade ingen av eleverna indikation på att inte uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i aktuella ämnen.

Elevernas resultat analyserades tillsammans av lärare och specialpedagogen. Analysen skedde både på grupp- och individnivå. För de elever som uppvisat indikation på att de inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3 gjorde ansvarig lärare, specialpedagog och rektor en särskild bedömning av elevernas kunskapsutveckling. Under höstterminen 2022 genomfördes detta i november och under vårterminen 2023 skedde det i

anslutning till att bedömningsstöden i årskurs 1 och nationella proven i årskurs 3 var genomförda.

Elever som bedömdes vara i behov av extra anpassningar fick stöd i de aktuella ämnena under läsåret 2022/23. Exempelvis fick elever intensivperioder och anpassningar i klassrummet. I samråd med specialpedagogen, analyserade, planerade och utformade ansvarig lärare elevernas extra anpassningar i svenska och matematik. De elever som bedömdes vara i behov av särskilt stöd anmälades till rektorn.

Utifrån elevers indikationer på Skolverkets obligatoriska kartläggnings- och bedömningsmaterial, resultat av andra screeningar eller någon indikation som lärarna uppmärksammade i undervisningen, så analyserade specialpedagogen tillsammans med lärare resultat och planerade utifrån analysen insatser.

Rättslig reglering

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. En särskild bedömning ska även göras i lågstadiet i grundskolan om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3. (3 kap. 4 § första stycket skollagen).

Ansvarig förskolelärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning enligt 3 kap. 4 § skollagen. (3 kap. 4 a § 1 p. skollagen).

Om det efter en särskild bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras för stöd i form av extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn om att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas. (3 kap. 4 § 2 st. skollagen, 3 kap. 5 § skollagen och 3 kap. 7 § skollagen).

Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna för extra anpassningar eller för anmälan till rektor om särskilt stöd redan är uppfyllda. Det ska i sådant fall skyndsamt planeras för extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn. (3 kap. 4 § 3 st. skollagen).

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid planering av extra anpassningar när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. (3 kap. 4 a § 2 p. skollagen).

Samråd enligt 3 kap. 4 a § p. 1 och 2 behöver inte genomföras om den ansvarige förskoleläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § 2 st. skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller att, i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens, genomföra särskild bedömning av elevs kunskapsutveckling och planera extra anpassningar.

Uppföljning och överföring

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens och rektorn samt av ingiven dokumentation framgår följande.

Elevernas extra anpassningar följdes upp och utvärderades regelbundet av ansvarig lärare och specialpedagog vid handledningsmöten samt på elevhälsomöten under läsåret 2022/23. Inför överföringen i slutet av läsåret 2022/23 genomfördes en uppföljning av elevernas extra anpassningar på grupp- och individnivå av avlämnande lärare, fritidspedagog och specialpedagog. Informationen om extra anpassningar sammanställdes inför överlämningen och dokumenterades i skolans digitala verktyg för pedagogisk dokumentation. Sammanställningen beskrev bland annat vilka extra anpassningar som hade fungerat bra under läsåret, vad som var viktigt att veta och tänka på, samt vilka extra anpassningar som provats men som inte fungerat under läsåret 2022/23 men som kan vara värda att prova igen.

Vid övergång från förskoleklass till årskurs 1 och från årskurs 3 till årskurs 4 genomfördes en överföring till mottagande lärare i slutet av vårterminen 2023. Vid överföringen genomfördes en genomgång av eleverna på grupp- och individnivå. I överföringen deltog avlämnande lärare, mottagande lärare, fritidspedagoger, specialpedagog och rektor. Informationen som framkom vid överföringen delades både muntligen och skriftligen.

Rättslig reglering

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan och sameskolan ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 3 kap. 5 § skollagen (extra anpassningar) i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs. (3 kap. 4 b § skollagen).

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid uppföljningen enligt 4 b §. (3 kap. 4 a § 3 p. skollagen).

Samråd enligt 3 kap. 4 a § p. 3 behöver inte genomföras om den ansvarige förskoleläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § 2 st. skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller uppföljning av extra anpassningar och överföring av resultatet av uppföljningen till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

Beslutet har fattats av utredaren Fredrik Asplén.

Utredaren Jessica Kristoffersson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Lisa Naudot medverkat.